

IV. évfolyam, 20. szám.

Előfizetési árak helyben és vidéken:
Egy évre - - - - 12 korona
Félévre - - - - 6 korona
Negyedévre - - - 3 korona
Egyen szám ára - 12 fillér.

Megjelenik vasárnap és
csütörtök reggel.

HATÁRŐR

== UJVIDÉK, 1908. ==
március 8. vasárnap

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Ujvidék, Petőfi-utca 47. sz.,
ahová a lap szellemi s anyagi ré-
szét illető közlemények intézendők
Ilyen közleményeket és megkeresé-
seket lapunk nyomdája is elfogad.

AZ ORSZÁGOS FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT DÉLVIDÉKI HIVATALOS LAPJA

Lapvezér: Teleki Árvéd gróf.

A szociáldemokrácia és a választóreform.

Irta: Jali Ferenc Lajos, a „Nemzeti Állam”
fel. szerkesztője.

Lázás izgatottság, türelmetlen idegesség uralja a közéletünket. Mindenki érzi, hogy a nemzet döntő és a jövőre nézve messze kiható lépés előtt áll. Az általános választójog behozatala mindenképpen lényeges fordulatot jelent a nemzet jövő sorsára és nagy felelősség hárul azokra, akiknek e reform megalkotása osztályrésztül jutott.

Mert e reformot meg kell csinálni. Nemcsak azért, mert a kormány és az őt támogató parlamenti többség vállalta, hanem mert a nemzeti fejlődés törvénye, történelmi szükségé ezt követeli, parancsolja. Csak az a nemzeti politika lehet helyes és eredményes, amely fokozatosan felhasználja a nemzet egyetemében rejlő erőket, azoknak a társadalmi és politikai téren szabad utat nyit az érvényesülésre. Az alkotmány sáncsaiból kizárt nép mindig alkalmas és hálás talaja a demagógiának, népholondításnak, forradalmi radikálisnak. Ellenséget, elnyomót lát a hatalomban, az érvényesülő osztályok politikájában és tárt karokkal fogad mindenkit, aki jogot, érvényesülést ígér neki. A józan és előrelátó politika szívesebben hallja a nép lelkéből fakadó vágyakat és törekvéseket a nemzet illetékes fórumán: a parlamentben, mintha azok titkos gyűléseken a rajta élősködő vezérek előtt nyilatkoznak meg. Ha mindaz, ami a nép óhaját, törekvését képezi, a törvényhozásban jut szóhoz és ott a kritika éles erejével találkozik szemben, akkor hamarosan találjuk meg a kiegyenlítés, a közérdek útját.

Csak a szociáldemokráciát veszem példának. Három évtized óta beszél a munkásosztálynak jogtalanságról. Egyetlen alkalmat nem mulaszt el, hogy a nemzet népképviselő felé ne mutasson, mint olyan tényező felé, amely kizárja a dolgozó polgárság jelentékeny részét. Politikai izgatásának, a tömegek lázításának ez a gyújtó anyaga. A szociáldemokrácia a tömeg előtt minden bajnak forrását a politikai jogtalanságnak tulajdonítja. Ez idézi elő — hirdeti — a munkásság súlyos anyagi helyzetét, ez fosztja meg a népet, hogy

saját sorsának intézésében részt vegyen. Ezért nevezi a törvényhozást osztályparlamentnek, a vagyonos osztály kizárólagos érdekképviselőnek. És egyedül maradván a nemszavazók nagy tömegével, minden felelősség nélkül olyan tanokra oktatja, melyeknek mérges hatását a társadalmi béke, a nemzeti termelés érzi és sínyli meg leginkább.

A magukra maradt tömegek a szociáldemokrácia állandó agitációjának hatására alatt idővel a szociáldemokráciában látják a barátot, a megváltót és minél később jutnak szóhoz a törvényhozásban, annál erősebben forrnak össze a szociáldemokráciával.

Aziránt nem lehet kétség, hogy a mai, a változott viszonyoknak meg nem felelő választási rendszert reformálni kell. Hogy meg kell szaporítani a választók számát és megváltoztatni a választási eljárást. Ebben a kérdésben csak egy, egyetlen egy szempont jöhet tekintetbe: a nemzet érdeke. E mellett párt-, osztály-, nemzetiségi és minden más érdek eltörpül. Akikre tehát e súlyos feladat hárult, nagy munkára vállalkoztak. Olyan alapokon kell épülnie az általános választójognak, hogy rendíthetetlenül ellentállhasson mindazon érdekek és törekvésnek, mely az új parlamentben általa erőhöz jut. Az új pártok gyűlöletes összeütközésének, a nemzetiségi heves ostromoknak, az osztályharc alapján intézett támadásoknak a nemzet érdeke nem szenvedheti kárát. Ezen elvadt és túlzott törekvések nem sujhathják bénára a népképviselőt és nem kárhóztathatják téltlenségre a nemzetet.

Ha tehát az általános választójog kulturális, szociális és gazdasági előnyeit akarjuk élvezni, akkor már előre kell gondoskodnunk a törvényhozás szabad munkájának biztosításáról, produktivásáról. Akkor az agyonbeszélés fegyverét: az obstrukciót lehetetlenné kell tenni, különben a nemzetközi és nemzetiségi irányok megakadályozzák a nemzeti munkát. Ezért kell a házszabályrevízió, mely mindentűt nyomán jár a választóreformoknak. Mig tehát egyrészt a választójog kiterjesztésénél biztosítani kell a magyar állam egységét és annak jövőbeli szabad kialakulását, addig másrészt gondoskodni kell a nemzeti népképviselő munkaképességéről is, nehogy az új elemek bejövetele még nagyobb tehetetlenségre obstruálja azt.

Akkor aztán jöhet a szociáldemokrácia. Ha eddig a külvárosokban és falvakban hirdette a megváltás és nemzetköziség tanait, akkor hallgassa meg azt a nemzet legilletékesebb fóruma: a népképviselő is. Ha eddig minden ellenérv nélkül prédikálta a társadalmi felforgatás szerinte dicső céljait, akkor mondja el ezt ott, ahol a nemzet színe-java ül. A nép nem tudott neki válaszolni, válaszoljon a törvényhozás. Álljanak majd fel a vezető politikusok és küzdjék meg a szociálistákkal a vitát, mint más művelt nemzetek vezetői tettek. A szociáldemokráciának sokkal könnyebb a helyzete. Mikor csak a tömegekkel van dolga és nem viseli a törvényhozás súlyos felelősségét. A nemzeti törvényhozásban alkalma lesz a hazafias pártoknak leszámolni a néptribunokkal és szembeállni téves tanúikkal.

A szociáldemokrácia, amikor a parlamentbe jut, nagy átalakuláson megy keresztül és rideg, csökönyös forradalmi álláspontja lazul, puhul és idővel végleg eltűnik. A társadalmi felforgatás szerinte most még csalhatatlan tudománya lassan elolvad a gyakorlati élet munkájában. Ott már nem szorítkozhatik csupán a tudományos receptekre, a fejlődés által számtalanszor megcáfolt jóslásaira, hanem saját pártérdeke nyomára folytán kénytelen részt venni a nemzet szociál- és gazdasági politikájában és így, ha közvetve is, velünk kénytelen munkálkodni a nemzet, a nép erősítésén. A nép megösméri a fokozatos haladás munkáját, a szociális reformok értékét és mint Nyugaton, hátat fordít a szépen hangzó, de gyakorlatilag kivihetetlen utópiáknak. A dogmák helyett az alkotásokat tanulja becsülni és politikai felfogása, gondolkodása reális lesz. Látja, hogy a nemzeti törvényhozás minden lehető elkövet bajainak rendezése, jóléte emelése érdekében és a szociálisták által beléje plántált osztálygyűlölete veszt élességéből.

A szociáldemokrácia mindentűt a megalkuvás terére lépett és a forradalmi fegyvereket a leltárba helyezte. Nálunk sem lehet ez másképp és ezért nem hogy félünk, de várjuk a szociáldemokráciát, amely vagy megtörik, vagy pedig beleilleszkedik a nemzet kereteibe és alkalmazkodik viszonyainkhoz.

BOGDÁNY és **TÁRSA**
UJVIDÉK,
Vármegye-utca 5.

Központi fűtés, szellőztetés, vízvezeték, csatornázás és világítás berendező vállalat. Telefon 219.

Főtelep: Budapest, VI., Dalnok-utca 12. Telefon (Interurbanban) 988.

nagy számmal jelentek meg. A közgyűlést Wurst Lajos vezérigazgató nyitotta meg. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság jelentéseinek tudomásul vétele után az előterjesztett mérleg és az igazgatóságnak a nyereség felosztása iránti javaslatai egyhangulag osztatlan megaláztatással vétettek tudomásul. A mérleg főbb adatai a következők: A szövetségi tagok befizetései 437 799 kor. 12 f Nyugdíjalap 3150 k. Betétek: 1,439.013 kor. 90 f. *Tiszta nyereség: 60.762 k. 50 f.*

Kovács János szövetségi tag indítványára a vezérigazgatónak, az intézet igazgatósága és felügyelő-bizottságának, valamint tiszti karának jegyzőkönyvi elismerés és köszönet lett nyilvánítva az intézet gondos, lelkiismeretes és eredményes vezetéséért.

Dr. Horváth Géza intézeti jogtanácsos a közgyűlés rendes tárgysorozatának elintézése után lelkes szavakban emlékezett meg a *negyvenedik jubiláris közgyűlés* jelentőségéről és visszapillantást vetve az intézet *negyven éves múltjára*, kegyeletes szavakkal emlékezett meg az ezzel kapcsolatos eseményekről, valamint a személyekről, akik ezt az intézetet -- mely különösen a *kisebbségi* vagyoni erejű polgárság gazdasági érdekeit szolgálja -- életre hívták, fentartották, a virágzás mai fokára emelték és örökül a jelen generációnak átadták. Előadta, hogy az intézetet 1867-ben Fuchs Ignác kezdeményezésére Molnár György, Grossinger Károly, Busek Antal, Jausz Frigyes és Tunner Antal alapították. Első alakuló közgyűlését az intézet 1868. március hó 20-án tartotta. Az intézet első vezérigazgatója Molnár György volt, utána Herger Péter, majd -- husz éven át -- Schreiber Nándor, később

Eme családból való volt Rosalyi Kun István, Szatmár főispánja, Széchy Mária férje, kiról is Szalárdy uram azt írja: „tekinetes jószemélyes ifjú úr” volt.

Nem mulaszthatom el fölemlíteni azt sem, hogy a *Gutkeled* nemzetségből lett az *Omode* család és irták aztán később magukat *Amade*-nak. Ép úgy *Knoth* és *Poth* családokból lett később a *Hédervári* gróf és aztán a gróf *Viczai* család.

Ezen említett családok névváltoztatása, eltekintve azon esettől, mikor is gróf Hagymási István gróf Batthiányi Ádámot fiává fogadta 1654-ben, mindenkor önhatalmulag történt.

Maguk a régi nemzeti dinasztia királyai, az Árpádok *nem tartották érdemesnek*, hogy családok dolgaiba avatkozzanak; később meg aztán elhatalmasodva e főuri családok, *nem respektálva* az idegenből jött uralkodókat, régibb lévén e földön családjuk fája, mint az ide vetődött, idegen nemzetiségű uralkodó királysága, *önhatalmulag vették föl és tették le* megint, vagy a szükségtől erre kényszerítve, családneveiket.

Azért esett meg a középkor harcias világában nem egyszer, hogy egyik-másik vezér, egyik-másik táborhoz tartozva, csak nevével ismerve egymást, egymásnak rontottak és a mikor már-már egymásra sujtottak volna, vették észre, hogy igen jól ismerik egymást, közeli rokonok, *csak a nevük más*, hogy egymásra ne ismerjen a másik, új nevet vettek föl és hogy ne folyjon a testvér vére, hát hüvelybe dugták a kardot és kezet nyújtának egymásnak.

Bátsi Balla Jenő.

Mától fogva
a
Mayer szállodában
a világhírű
bajor
Paulaner
sör a müncheni
Salvator

pincéből

kimérésre került!

A sörcsarnokban

izletes reggelik

és a legkülönfélébb

étkek kaphatók.

Juba Adolf voltak az intézet igazgatói, míg végre az intézet vezetését 1898. év február hó 20-án történt egyhangu megválasztatása alapján Wurst Lajos mostani vezérigazgató vette át.

Wurst Lajos vezérigazgató érdeme, hogy immár *tíz évi* működése alatt az intézetet minden irányban megszilárdította, jó hírnevét a legszélesebb körökben biztosította, az ő előrelátásának és tapasztalatának köszönhető, hogy a legutóbbi év gazdasági és pénzügyi válságát az intézet rázkódtatás nélkül élte át. Vezetése alatt létesítették az intézet új alapszabályai, a tisztviselői nyugdíjalap, az intézeti különleges tartalékalap -- mely ezidő szerint 12,949 koronát tesz ki --, az intézeti betét -- állomány mennyisége pedig működésének ideje alatt 866.952 k.-ról 1.439.013 k.-ra emelkedett és ezen fejlődésnek eredményeképp az intézeti alap nyeresége is -- mely az 1897-ik évben 35.548 k.-nát tett ki --, az 1907. év mérlegében 60.762 k.-nyi összegre rug.

A derék igazgatónak 10 évi működése emlékeül és az elismerés és tisztelet jeléül az intézet közgyűlése egy értékes *gyémántgyűrűt* ajánlott fel, azonkívül a jubiláris ünnepség alkalmából az igazgatósági, felügyelő-bizottság és az intézet tisztviselői karáról egy fényképesoportozat készült, mely ugyancsak a közgyűlésen lett leleplezve.

Végül megemlítjük, hogy ugyanezen alkalommal Siebold Ádám igazgatósági tag indítványára jegyzőkönyvi köszönetet és elismerést szavazott meg az intézet közgyűlése *dr. Horváth Géza* ügyvéd intézeti jogtanácsosnak is, aki ugyancsak tíz év óta működik közmegelegedésre az intézetnél.

A gyönyörű harmoniában lefolyt jubiláris közgyűlés kedves emléket fog hátrahagyni mindazokban, akik azon részt vettek.

HIREK.

Március 15-ike. A nemzeti újjászületés, a szabadság virradatának hatvanadik évfordulóját nagy lelkesedéssel és ünnepséggel készül megülni *Ujvidék* város hazafias közönsége. A nagy napnak ez idén kiválóan nagy fontosságára való tekintettel a városi tanács ugyan e tárgybán tartott ülésén nemcsak az ünnepségeken való hivatalos résztvevését, hanem a költségek fedezését is elhatározta, mely hazafias ténye minden esetre elismerést, dicséretet érdemel. A függetlenségi és 48-as párt a Magyar Kaszinó s a dalgyűlet bevonásával e hó 4-én Balla Árpád pártelnök elnöklése alatt népes értekezlet tartott, mely az ünnepély mikéntjét tárgyalta, a részletes program kidolgozására pedig egy szűkebb ünnepély rendező bizottságot küldött ki a maga keheléből. E bizottság Szalay Lajos kir. tanácsos polgármester elnöklése alatt e hó 5-én tartott ülésén a következőkben állapította meg az ünnepély részleteit: délelőtti ünnepélyes *istentisztelet* a r. kat., ev. ref. és ág. ev. templomokban, utána *diszköngyűlés* a városházán, mely az elnöki megnyitón kívül *Bozsénik* Bela tvh. bizottsági tag ünnepi beszédéből álland; ezt követi a kir. magyar főgimnázium, felső kereskedelmi, áll. polg. fiu- és leányiskola egyesült *ünnepélye* Mayer vigadótermében.

Este hangverseny, mely a Dalárda, Daloskör és ref. dalegylet énekszámain kívül Nyiri Béla szavalatából fog állani. A hangversenyt tánc követi. Az ünnepély külső fényének emelése céljából a polgárság fel fog kéretni, hogy házaikat felfogózza és este világítsa. Az ünnepség keretébe fel van véve a még élő ujvidéki 48-as honvédek megvendégelése is. De kiváló jelentőséget és fényt nyerend a március 15-i ünnepély az által, hogy ez alkalommal Gróf Teleki Arvid szeretett orsz. képviselőnk is körünkbe érkezik, akinek méltó fogadtatásáról külön bizottság gondoskodik. Képviselőnk érkezésének idejétől függően az ünnepély programjának sorrendje, ez legközelebb fog a polgársághoz intézendő felhívással együtt ugy lapunkban, mint falragaszokon közzététetni.

Kinevezés. Király ő felsége Sarkady György kir. tszéki bírót a szegedi ítélőtáblához bírónak nevezte ki. E kinevezés és előléptetés nemcsak a bíróság és ügyvédi kar körében, hanem azon kívül is ószinte örömet kelt, mert a királyi kegy igazán érdemes férfit ér, aki kiváló jogi szakképzettségén, hivatali buzgóságán kívül, kipróbált magyar hazafiaságával, kedves és előkelő modorával közbecsülést és szeretetet vívott ki. Szívvel gratulálunk!

A központi választmány Szalay Lajos kir. tanácsos polgármester elnöke alatt e hó 4-én tartott ülésén 1909. é. választó névjegyzék összeíró küldöttségének elnökévé id. Jójárt János, rendes tagjaivá Jonson Alfréd, Zsiros István, póttagjaivá pedig Bradvarovics Koszta, Dr. Lustig Nándor és Pekló Béla váiasztattak, egyben a névjegyzék összeállítására, illetve kiigazítására márc. 16-tól ápr. 14-ig terjedő időköz — vasár- és ünnepnap kivételével — d. u. 2—5 órája tüzelt ki.

A szabad oktatási szaktanfolyamnak vendégei voltak e hó 4-én, még pedig a technológiai iparmuzeum vezető igazgatója: Gaul Károly mérnök és egyik tanára: Schmidt Gyula műépítész személyében. A tanfolyam hallgatóinak rajzait nézték meg először s elismeréssel nyilatkoztak azokról. Majd konferenciát tartottak, melyen a város és iparhatóság képviselőjén kívül az ipartestület elnöke, az iskolaszéki bizottság és a tanfolyam tanárai vettek részt; ez értekezleten nemcsak e tanfolyamok haszna és előnye lettek megbeszélve, hanem főleg javaslatok tettek az iránt, hogyan lehet az érdeklődést fokozni, a tanfolyamokat általánosítani s azok üdvös működését kiterjeszteni. Az értekezlet után az iparmuzeum vezető férfiai meghallgatták Berczeller szabadkézi rajzfeladatát és Gaul igazgató a tanfolyam hallgatói közül hármat maga hallgatott ki, rajzoltatott velük a táblán és szakszerű, gyakorlati magyarázatokkal szolgált. A látogatás eredményeképp megemlíthetjük, hogy a jövőben a könyvteltan is fog taníttatni, az építő-ipari szakosztály pedig kőmives, ács, kőfaragó, asztalos, bádogos és lakatos iparosok részére is kibővített.

Az ujvidéki tisztviselők fogyasztó szövetségének feloszlása. A február hó 23-án már másodszer egybehívott közgyűlés a szü-

vetkezet feloszlását határozta el azon okból, mivel a szövetség tagjai nem érdeklődtek a szövetkezeti ügyei iránt, sőt a bevételek forrásait sem vették igénybe, a befizetéseket pedig 139 tag meztárgadta. Az üzletrészekre befizetett részletét mindenki f. évi április hó 30-ig Hoffman Mátyás, főgimn. tanárnál (Magyar-utca 28, vagy kir. kath. magy. főgimnázium) „Átvételi elismervény“ ellenében fölveheti. Aki azonban addig az időpontig üzletrészeire befizetett néhány koronáját föl nem venné, azt jogositva lesz az elnök mint a feloszlott tisztviselőket fogyasztó szövetségének adományát a DMKE ujvidéki fiókjának adományozni.

Az áll. polg. leányiskolában a folyó tanévi 6. sorozatos előadást márc. 8-án d. u. 1/25 órakor az iskola tornatermében Bakonyi Hugó tanár fogja megtartani, amely alkalommal „Prometeus-monda a világirodalomban“ címen fog felolvasni. Ismerve Bakonyi tanárnak érdekes előadási modorát, a felolvasás bizonyára sokoldalú élvezetet fog nyújtani a hallgatóságoknak, amiért is felhívjuk a közönségnek figyelmét a fent jelzett előadásra.

A rendőrbjelentési hivatal ügyforgalma f. é. február havában a következő volt: ujvidéki lakosok új felvétele 186, lakváltozásuk 614; cselédek új felvétele 59, helyváltozásuk 573, idegenek magánháznál 84, vendéglőkben 1018; a kir. ügyészség által letartóztatva 34, elbocsátva 47. Mint központi kézbesítő hivatalhoz kikézésre beérkezett 1803, ezek közül sikerrel kikézésbesített 1776 darab. — Házasság kötött 28, újszülöttek 72, elhaltak 72. Értesítések adtak 1101 esetben, még pedig 1028 esetben eredménnyel. — Külhoni utlevél kiadott 45, igazolási jegy 3, cselédkönyv 14; megfigyelő lap összesen meg lett fektetve 680.

Szakgyűlés. A helybeli famunkások a rendőrkapitányság engedélye alapján vasárnap délelőtt 10 órakor a három koronához címzett vendéglőben nyilvános szakgyűlést tartanak.

Népgyűlés és tüntető felvonulás. Az ujvidéki szociáldemokrata párt egy kérvényt nyújtott be a rendőrséghez, hogy részére március hó 15-én délután a város összes nagyobb utcáin egy tüntető felvonulás és utána a törvényház melletti térségen egy népgyűlés tartása engedélyeztessék.

Ipartestületi választás. Az ipartestület előjárósága péntek délután Witz Ferenc elnöke alatt tartott ülésében 9 pályázó közül jegyzőjévé Hangovszki Márton helybeli kereskedőt, 5 pályázó közül pénztárnokká Gresics István helybeli asztalosmestert és 17 pályázó közül testületi szolgálú Téglyás Mihályt választotta meg.

Vasutasok mulatsága. Farsang vasárnapján a vasuti állomás helyiségeiben igen sikerült mulatság volt. Derék vasuti tisztviselőnk, Skuteckzy Emil főnökkel az élén, nemcsak önmaguknak, hanem ismerőseiknek is egy kedélyes, társas estét kívántak szerezni s e törekvésük pompásan sikerült. Jóízű társas vacsora, mely Váradi Lajos vendéglőst dicséri, jó itatok és cigányzene mellett a körülbelül 100 tagú társaságot, soraiban nagy számmal ujvidéki és vidéki hölgyek, indította meg a jó kedvelt s vig hangulatot, mely egy percre sem

lohadt le, ellenkezőleg az öregek által is lelkesen lejtett tánc, a kedélyes kvaterkázás és társalgás folyamán fokozódott. A közönség igen jól érezte magát s csak nagyon nehezen tudott megválni a reggeli órákban abból a kedves körből, melyet derék vasutasaink fardozása oly kellemes és családias jellegű otthonná varázsolt.

Sorozás. Az ujvidéki hadkiegészítő parancsnokság kerületében a sorozás e héten kezdődött és az ujvidéki járásra nézve e hó 2--7-én tartatván meg e hó, 9-én fejeződik be. A palánkai járásban márc. 11—14, 16; a kulai járásban 18—21, 23, 24; Ujvidék városára nézve 28, 30, 31-én; a zsablyai járásban ápr. 3, 4, 6, 7; a titeliben 9, 10, 13 s a hódási járásban ápr. 15, 21—23, 29, 30-án ejtetik meg. A sorozó bizottságnak polgári elnöke Latinovits Pál ny. főispán, de tagja ezuttal Uray Pál min. tanácsos is, aki a miniszterium képviselőjében, mint külön kiküldött a legszigorubb ellenőrzést gyakorolni van hivatva. Tekintettel a nem rég kiderített és részben még vizsgálat alatt álló katonaszabadságokra, B. Bodrog vármegyének többi járásában is külön miniszteri kiküldöttek vesznek részt a most folyó sorozásnál.

Anyakönyvi hír. Az ujvidéki anyakönyvi hivatalnál február 28. március 6-ig bejelentett születések: 29, még pedig 14 fiu, 15 leány; meghalt: 16

Ujvidék és az új ipartörvény. Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter megküldte Ujvidék város törvényhatóság bizottságának az új törvényre vonatkozó tervezetet és javaslatot. A miniszter a törvényhatóság véleményét kéri 4 hét alatt, hogy a javaslatnak a képviselőház elé leendő terjesztésekor az esetleg figyelembe vehető legyen.

A belügyminiszter a vidéki színészetért. Andrássy Gyula gróf belügyminiszter az ország valamennyi törvényhatóságához körrendeletet intézett, melyben figyelmezteti azokat, hogy az eléggé nehéz viszonyokkal küzdő vidéki magyar színészetnek a hatóságok részéről való támogatása és a kulturmissziót nem teljesítő vállalatok versenyétől való megóvása a törvényhatóságoknak elsőrendű hazafias kötelessége. Felhívja ennél fogva a törvényhatóságokat, hogy a helyhatósági engedélyek kiadására jogosított hatóságokat megfelelő utasítással lássák el s e hatóságoknak a szinigazgatókkal szemben tanúsított magatartását állandóan ellenőrizték.

Hírek az egyházmegyéből. A vaskuti kegyuraság kérdése megoldást nyert. Öfelsége hozzájárult ahhoz, hogy a község legyen a kegyur. A község óhajára az eddigi adminisztrátor, Scherer Ferenc nevezetett ki plébánosnak. — Kápláni minőségben áthelyeztettek: Koleszár András ujmisés Akasztóra, Polák József Akasztóról Martonosra, Mészáros Pál Martonosról Topolyára, Czeizlinger Lajos Topolyáról Temerinbe, Schweitzer Ferenc Temerinből Mélykutra.

Egy főszozolgabíró kérvénye a miniszterhez. Dr. Balaton Gyula, az óbecsei járás agilis és derék főszozolgabírája azon alkalomból, hogy a földmivelésügyi miniszter, mint az agrár érdekek kiváló képviselője a bellerjes

Sirolin

Csemell az érvényes és a testület, megzárható a köhögést, váládékat, éjjeli izsádat.

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéketlen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenben „Roche“ eredeti csomagolását.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche“

Kapható orvos rendelésre a gyógyszerárakban. — Ár: évenkénti 4.— koron.

gaszállás elterjedését célozva, nemes intencióval a földművelési tárca terhére nagyobb összeget óhajt fordítani *öntözési célokra*, kérvénnyel fordult Darányi miniszterhez ezen segély egy részének járása közönsége részére leendő folyósításáért. Indokolt és terjedelmes kérvényében szól egyrészt a súlyos bajokról, melyek megfelelő agrárpolitika hiányában járása földművelő népét emészti, másrészt pedig a nagy mértékű vízlecsapolás következtében felépő aszály elhárításának módjáról, a *kerti gazdaságok* meghonosításáról.

Gyümölcsészeti tanfolyam. A földművelésügyi miniszter leiratban értesítette a várost, hogy *tanítók és kertészek* részére gyümölcsészeti tanfolyamot rendez. A tanfolyamok öt helyen tartatnak, még pedig kertészek részére Budapesten és Kolozsvárott, tanítók részére pedig Keszthelyen, Tordán és Orosházán. Akik e tanfolyamok valamelyikén részt kívánnak venni, adják be az iránti kérvényeiket a városhoz, amely azokat felterjeszti a miniszterhez.

Öt állásra 157 pályázó! A szabadkai iskolaszék a napokban tartott ülésén 5 külterületi *tanítói* állást töltött be. Erre az öt állásra nem kevesebb mint 157 tanító pályázott! Hogy sok az eszkimó és kevés a foka, az régi igazság, de hogy ilyen kevés fókára ilyen sok eszkimó pályázzék, az mégis szomorú.

A bajai városi közkórház kellemes meglepetésben részesült a belügyminiszterium részéről. A belügyminiszter ugyanis az országos betegápolási alaphól gyakran *késedelmesen* utalványozta ki az ápolási díjakat. Ezen a bajon most úgy segített a belügyminiszter végleg, hogy Baja város közkórházának **30.000** kor. kamatmentes kölcsönt juttatott, mely összeg f. é. július hó 1-től 6 évi egyenlő részletekben fizetendő vissza.

Magyar kántor Amerikában. A báta- és kántorok nagy zenetudású kántora, *Joó Károly*, Amerikában kapott egy magyar telepen kántori állást, mely 5000 korona fix fizetéssel van egybekötve.

Millió örökség. Néhaj Stojits Dusan zentai tanító egyik testvére, Toncsi, ki mintegy 40 év előtt Zentáról eltűnt, a belgrádi lapok értesülése szerint röviddel ezelőtt Philadelphian meghalt s *néhány millió* vagyon hagyott hátra.

Női iparfelügyelők. Az új ipartörvénytervezet keretében az iparfelügyelői intézmény ugyancsak alapos reformáció alá kerül. Ujítás lesz, hogy a *nőmunkásokra* vonatkozó védelmi intézkedések végrehajtásának ellenőrzésére az iparfelügyelők, illetve az iparfelügyelőségi személyzet létszámában *nőket* is alkalmazhat a miniszter, kiknek a törvényben előírt minősítést is elengedheti. Ujítás az is, hogy a díjazott magán munka az iparfelügyelőnek csak a saját kerületében tilos.

Zsabyáról írja levelezőnk, hogy a nem rég Dr. Széchenyi Tamás főszolgabíró kezdeményezése és buzgalkodása folytán megalakult *zsabyai kaszinó* febr. 29-én háziestélyt rendezett. Az estély, melyen nemcsak Zsabya, hanem a környék társadalmának is nagyszámú előkelő tagjai vettek részt, kitűnően sikerült s főleg Dr. Széchenyi Tamás főszolgabíróé a fényes siker érdeme, aki Zsabya társadalmi életének fejlesztése s emelése körül buzgalkodik.

A t. hölgyek tudják legjobban, mily fontos a szép úde arc, mily hatalom és kincs az, mily előnyökben részesül egy szép nő. Szépnek lenni azonban igen nagy feladat. Nem elegendő, hogy valaki csinos, fess, megnyerő külsejű és kedves legyen, hanem a legfontosabb, hogy az arc bőre tiszta legyen. A nők tudják ezt és

azért igen nagy gondot fordítanak az arcbőr ápolására és a szépség emelésére. Nem titok, hogy a valódi *Földes-féle Margit-crème* az egyedüli szépitőszert, mely 5-6 szori használat után eltávolít kiütést, pattanást, szeplőket, májfoltot és az arcot fehérré, finommá teszi. Nagy tégely 2, kicsi 1 kor. Kapható minden gyógyszerárban, de óvakodni kell az utánzatóktól. Postán küldi a készítő Guteri Földes Kelemen gyógyszerész.

Iparoktatásról. Az új ipartörvény javaslatának egyik fontos része, a mely az iparos tanoncok iskolai kiképzéséről szól. A javaslat ugyanis kimondja, hogy ipari pályára csak az mehet, aki az elemi iskola 6 osztályát és az inas iskola 3 éves tanfolyamát legalább is elégségesen elvégezte. -- Nem kellene bevárni iparosainknak, míg az ipartörvény ezen rendelkezése életbe lép, hanem határozottan meg kellene követelni, hogy csak 6 elemi osztályt végzett fiút vállalnak el tanoncul.

Az ipartörvény-tervezet népszerű ismeretese. Az iparosok és kereskedők részéről évtizedek óta várva várt ipartörvény revízió végre napirendre került és a kereskedelemügyi miniszter megküldte már a törvény tervezet első részét véleményadás végett a kamaráknak, ipartestületeknek, hatóságoknak stb. A kereskedelemügyi miniszter, mint a leiratokból kivehető, nem foglalt még állást a tervezet egyes rendelkezései dolgában, hanem előbb megismerni kívánja az érdekeltek kívánalmait és törekvéseit, ép azért kívánatos, hogy e tekintetben az érdekeltek óhaja és a közvélemény tömören, imponáló mértékben jusson kifejezésre. Ez érdekből *Szabó Gyula* szegedi kereskedelmi és iparkamara *másodtitkára* tervezetét magyarul szöveggel, a régi törvény rendelkezéseire való utalásokkal olcsó füzetekben kiadta, hogy minden érdekelt hozzájuthasson az öt érdeklő szabályok megismeréséhez. E füzetek az ipartestületnél és a könyvkereskedésekben kaphatók, olcsók és kiválóan alkalmasak a törvénytervezet tanulmányozására.

B. Bodrog megye állategészségügye febr. 26-én. Vesztség: Apatin 1, Bácskertes 1, Monostorszeg 1, Szenttamás 1, Sajkásszentiván 1, Tiszakálmánfalva 1, Bezdán 1 udv. -- Takonykór és bőrféreg: Cservenka 1, Mohol 1, *Ujvidék* 1 udv. -- Sertésorbánc: Hódság 3 udv. -- Sertésvész: Bácsalmás 1, Mátételke 1, Regőce 2, Ada 1, Szabadka 1 udv.

Minden anya érdeklődik a „*Scott-féle Emulsió*” iránt, mely lapunk hasábjain sokszor ajánljuk. Ez egy híres csukamájolaj készítmény, melyet gyermekek előszeretettel vesznek be és mely nekik minden esetben, melyben eddig közönséges csukamájolajat használtak, gyors és biztos segélyt nyújt. Kapható minden gyógyszerárban.

A számarköhögés,

a gyermekek ezen ismert róme ellen a SCOTT-féle Emulsió minden esetben sikeresen használtaik. A SCOTT-féle Emulsió a legjobb szer gyenge, beteges gyermekek erősítésére, kiknek gyorsan visszaadja **rézsás**

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

kerek arukat. Rendkívüli sikere és erősítő hatása abban lel magyarázatát, hogy a legjobb, legtisztább és leghatásosabb anyagokból állítják össze, melyek a SCOTT-féle eljárás folytán izletes, könnyen emészthető Emulsióvá válnak.

SCOTT-féle Emulsió

felnőtteknek s agoknak ép oly jó és hatásos, mint gyermekeknek.

Egy eredeti üveg ára **2 K. 50 fillér.**

Kapható minden gyógyszerárban.

Sok lesz a cserebogár. A földművelésügyi miniszter a rovarvartani állomások jelentései alapján arra következtet, hogy az idén igen sok lesz a cserebogár. Az erre vonatkozó értesítést a miniszter megküldötte a vármegyének és városnak is azzal az utasítással, hogy közegei útján hasson oda, hogy annak idején a *cserebogár-irtást* teljes szigorúsággal szorgalmazzák. A miniszter rendelete mellé irtási *utmutatást* is mellékel, a melynek minél szélesebb körben való terjesztését szintén megkívánja.

Ha a gyermekek köhögnek, bükkfakátrány-preparatumot adjunk nekik. Mivel azonban a legtöbb ily preparatum bizonytalan összeállítású és nem méregtelen, de még undorító ízű is, „*Sirolin-Rochet*”-t használjunk, mely vízben könnyen olvad és mindig egyforma összetételű, nem izgat és kellemes ízzel bír. Gyógyszerárakban kapható.

Eljegyzési - és „Henneberg”-selyem 75 kr. tól;
Lakodalmi - feljebb, **Selyem** - *hermentve*
Damast - és *vámmentesen*.
Eollenno - Minta postafordul-tával.
Megrendelések bármely nyelven intézendők:
an Seidenfabrikt. **Henneberg** in **Zürich**.

Közgazdaság.

Pénzüntézetelnk.

A *Központi Hitelintézet Részvénytársaság* febr. 21-én tartott ülésében állapította meg az 1907. évi *mérleget*, valamint az e hó 21-én az intézet üzlethelyiségeiben megtartandó *XVII.* rendes *közgyűlésnek* döntés céljából benyújtandó előterjesztéseit. Az intézet mérlegét már közöltük lapunkban, ezuttal kiemeljük a következőket. Ezen intézet a múlt év második felében felemelte alaptőkáját 400.000 koronáról **1.000.000** koronára 1500 drb 400 korona névértékű teljesen befizetett részvény kibocsátásával. Ezen részvények legnagyobb részben a régi részvényesek által gyakorolt elővételi jog alapján jegyeztettek és pedig részvényenként 600 korona árfolyamon, mely összegből 400 korona tőke számlára, 200 korona pedig a tartalékalap növelésére fordított. A régi részvényeseknek biztosított elővételi jog gyakorlása után csak 141 drb részvény maradt meg a kibocsátott 1500 drb részvényből s ezen 141 drb részvény 750 koronás árfolyamon jegyeztetett, mely előnyös árfolyam 18.000 koronával növelte a tartalékalapot, míg 3150 korona az új részvények kibocsátása körül felmerült költségek fedezésére fordított. Ennek folytán a tartalékalap már az 1907. évi mérlegben 518.000 koronával szerepel.

Ha figyelembe vesszük, hogy a múlt évben a pénzület terén oly jelenségek merültek fel, a melyeket senki sem látthatott előre oly arányban, mint amely arányban tényleg felmerültek; továbbá ha meggondoljuk, mily nagy óvatosságra és előrelátásra volt szüksége egy nagyobb pénzüntézetnek, miszerint ügyeit úgy intézze, hogy ily, a legnagyobb mértékben abnormális pénzüviszonyok mellett is az ellene támasztott méltányos hitelügyeket kielégíthesse, úgy ezen intézet működésével a legnagyobb mértékben meg lehetünk elégedve.

A *Központi Hitelintézet* mindezek dacára a múlt évben k **133.319.55** nyereséget ért el, mely összegből levonva különféle leírások címén k. 9258.99, marad k. 124.060.56 *tiszta nyereség*, vagy

is a múlt évi üzleteredményben részesedő tőke 31%-a Elérte ezen nyereséget mindamellelt, hogy a *jelzáloglevél* a múlt évben majdnem teljesen szünetelt és a *váltóösszámítás* is szűkebb keretekben mozgott.

Amint értesülünk, az intézet igazgatósága a közgyűlésnek javasolni fogja, hogy a múlt évi üzleti eredményből 22.000 korona a tartalékalaphoz csatoltassék, 15.000 koronát juttasson az intézeti tisztviselők nyugdíjalapjának és osztalék címen az I. kibocsátású részvényekre 50.000 koronát fizessen ki, vagyis részvényenkint 50 koronát, a mi 12 1/2%-os kamatozásnak felel meg.

Nyílt-tér.

Pali öcsém, mit akarsz?

Bonbont vagy Fay-féle valódi szodeni ásványpasztillát? Pali feleli: bonbont és Fay valódi szodeniét. De a nagybácsi nevet: nem, ez nem megy, vagy Fay valódi szodeniét vagy édességet. Végre így határoz a kis legény: Akkor inkább csak Fay valódi szodeniét akarom. Az én osztályomban minden fiú Fay valódi szodeniét viszi magával az iskolába — én is ezt akarom. És a tanító azt mondja, hogy ez nagyon okos dolog és hogy azért nem beteg soha senki az osztályban. — Fay valódi szodeniéje egy skatulyával 1 K. 25 fillér és minden gyógyszerárban, drogeriában és ásványvízkereskedésben kapható.

Főraktár k Budapest: Egger Leó dr. és Egger J. VI., Váci-kört 17., Kochmeister Frigyes utóda, V., Hol-utca 8., Thalimaver és Seitz, V., Zrínyi-utca 3., Török József, VI., Király-utca 12.

KALOGÉN
BRÁZAY SÓSBORSZESZ
FOGKRÉM A LEGJOBB ★★

Felölts szerkesztő: Lusztig Nándor dr.
Szerkesztő: Zanbauer Agoston.

HIRDETÉSEK.

5891. szám.
Kig. 1908.

Hirdetmény.

Ujvidék szab. kir. város tanácsa ezennel közhírré teszi, hogy f. évi március hó 22-ik napjának d. e. 10 órakor az Egres-utcai bika istállóban három tenyész bika fog nyilvános árverésen eladatni. A vételár a helyszínen az árveréssel megbízottak kezéhez készpénzben lefizetendő.

Ujvidék szab. kir. város tanácsának 1908. évi március hó 4-ik napján tartott üléséből.

Szalay Lajos, s. k.,
kir. tanácsos, polgármester.

Rohitschi - - - - - étvágyat gerjeszt
'Tempelforrás' az emésztést elősegíti és szabályozza az anyagcserét.
Nagybani raktár Magyarországra:
Hoffmann József, Budapest, IV. ker.
1-4 Bathy-utca 8.

Előnyös vétel.

Használt, de még mindig jó karban levő *ajtók és ablakok* olcsón eladatnak.
Bővebbet nyújt Hahn Sándor, a *Royal* tulajdonosa, futaki-utca, 26. 1-4.

Baromfi tenyésztőknek.

Az első ujvitéli fajbaromfi tenyésztő telepen ez évben eladásra kerülnek a következő *fajtiszta telivér* törzsektől származó, keltetésre alkalmas *tojások* u. m.

- fehér és sárga *Orpington* á 80, fillér.
 - fekete *Langshan* á 50, "
 - kendermagos *Plymouth-Roks* á 50, "
 - ezüst *Wyandotte* á 80, "
- telivér *Peking* gácsér és nemesített magyar kacsza keresztezés 20 fillér darabonként.

Eladó továbbá négy darab 1907. évi áprilisi kelésű fehér *Orpington* kakas 15-30, tíz darab *Plymouth-Roks* kakas 6-15, harminc darab *Plymouth* jéree 5-10 korona darabonként.

Tomann Venozel és társai.

3 UJ SZÓ...
ALTVATER
GESSLER
BUDAPEST
GESSLER SIEGFRIED
JÄGERNDORF-BUDAPEST
GESSLER FÉLE VALÓDI
DANUBIUS
MUSTÁR

Védjegy: „Horgony”
**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**
pótlék
egy régiónak bizonyult háziaszer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult közönségnek, oszónál és meghűléseknél, bedörzsölésnél, söléskeppen használva.
Figyelemztetés. Emlény hamisítványok miatt bővasárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K1.40 és K 2.- és ügyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.
Dr. Richter gyógyszerára az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.
Mindennapi szétküldés.

14770. szám. 1908. tkv.

Árverési hirdetmény.

A titeli kir. járásbíró, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy *Kárpát Géza* ujvidéki cég végrehajthatónak — *Verkity Krisztina* kátyi lakós végrehajthatást szenvedett ellen 200 kor. tőke és jár iránt folytatott végrehajtási ügyében a titeli kir. járásbíró, mint tkvi

hatóság területén, a kátyi 11400. számú betétben *Verkity Milos*, kiskoru *Verkity Voin*, kiskoru *Verkity Mileva*, öz. *Verkity Sztevánné* szül. *Paripov Krisztina* nevével felvett A. I. 1-2. sor. 1232 és 1233. hrszámú 520 □-öl kert a beltelekben s 288 □ öles udvarral bíró 179. ö. i. számú ház a végreh. törv. 156. §-a alapján egészben 683 kor. becsárán + 1 sor 1655. hrszámú 819 □ öl szántó a Kuke dűlőben a végreh. törv. 156. §-a alapján egészben 201 kor. becsárán, + 3 sor 1936. hrszámú 1 hold 623 □-öl Jerine Grede szőlőbéli szántónak öz. *Verkity Sztevánné* szül. *Paripov Krisztina* névelő 1/4 részére 100 kor. 50 fillér becsárán, továbbá a Kátyi 1648 számú betétben öz. *Verkity Sztevánné* szül. *Paripov Krisztina* nevével felvett A. I. sor 1918/2 hrszámú ironnal 443 □-öl területének jelzett szántó a Jerine Gréda dűlőben 92 kor. becsárán nyilvános árverés útján el fog adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés a fenti ingatlanokra öz. *Verkity Sztevánné* javára bekebelezett élethossziglani haszonélvezeti jogot nem érinti.

Amennyiben azonban az ingatlanok a haszonélvezeti jog fentartásával oly áron adatnának el, mely az azt megelőző körülbelül 10000 K. követelés kielégítésére elégnék nem mutatkoznék, az árverés hatályon kívül helyeztetni s az ingatlanok ugyanazon határnapon a haszonélvezetre való tekintet nélkül újból elárvereztetni fognak.

Határnapul az 1908. április hó 6. napjának d. u. 3 órája Kátyi község házához kiütetik oly hozzáadással, hogy az ingatlan ezen határnapon a becsárán alól is el fog adatni.

Kikiáltási ár a fenti becsár, amelynek 10%-át venni szándékozik készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi 3333 számú J. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t.c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről szabályszerű elismervényt át-szolgáltatni kötelesek.

Vevő köteles az árverési vételárat 2 egyenlő részletben és pedig az elsőt 15 nap alatt, a másodikat 45 nap alatt, az árverés jogerejétől számítva és pedig az árverés napjától számított 5%-os kamatokkal együtt a titeli kir. adóhivatal, mint bírósági letéptéztárnál lefizetni.

Titelen, 1907. december hó 2. napján.

A kir. jbróság, mint tkv. hatóságnál.

Dr. Petrovics,
kir. albiró.

Valódi brünni szövetek

az 1908. évi tavaszi és nyári ldényre.

- Egy szelvény 1 szelvény 7 korona
- 3-10 m. hosszú 1 szelvény 10 korona
- teljes térfelházhoz (kabát, nadrág és mellény) 1 szelvény 12 korona
- 1 szelvény 15 korona
- 1 szelvény 17 korona
- 1 szelvény 18 korona
- 1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20. — K.-ért, szintúgy telítőszevetet, turistalódent, selyem-kamagant stb. stb. gyári áron kívül a mint meg-bizható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár

SIEGEL-IMHOF Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.
Az előnyök, a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetszükségletét közvetlen *Siegel-Imhof* cégnél, a gyári placon rendel meg, igen jelentékenyek.
Szabott, legolcsóbb árak. Óriási választék.
Mintáit, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss áruban.

Lapunk egyes számonként kapható Hajós Vilma parktözdéjében, a »Fortuna« dohánytözdében, továbbá Ludwig József, Herger Agoston üzleteiben és Wagner Testvérek fióközletében.

2267. sz. 1908.

Temesvári vásár-hirdetés.

Az idei Temesvári Szent-József. országos vásár folyó évi március hó 19-étől bezárólag március hó 23-áig fog megtartatni.

Mindenféle állat felhajtása az országos vásárra március 19-től, csütörtökön reggeli 5 órától kezdve meg van engedve.

Temesvárott, 1908. évi február hó 18-án.

A városi főkapitányságtól:
Beé Ferenc, főkapitány.

Pénzének ellensége,

ki azt francia pezsgőért szórja, mikor egyenértékű hazai terméket sokkal olcsóbban kaphat.

KAPHATÓ: minden elsőrangú fűszerkereskedésben, kávéházban és vendéglőben. III.

A szépség!

Minden hölgynek kétségtelenül leghőbb vágya, hogy mentől szebb legyen s hogy ezen célját elérhesse, megragad minden alkalmat, a legképtelenebb dolgokkal kezegetve arcát. — A legtöbb esetben saját kárára teszi ezt, mert nemcsak, hogy szép nem lesz, hanem ellenkezőleg sok esetben tönkro teszi arcát úgy, hogy igen hosszú idő, gondos ápolás kell ahhoz, hogy ismét helyrehozza.

Az a világon egyedülálló siker, melyet Földes Kelemen aradi gyógyszerész Margit-Crème-jével elért (különösen Francia- és Németországban), sok embert arra birt, hogy ezt a világhírű, ártalmatlan és az arc minden tisztatlansága (szepelő, májfolt, kiütések stb.) ellen páratlanul és csodálatosan ható szert utánazzák. — Természetes, hogy ez senkinek sem sikerül, mert a Margit-Crème készítésének titkát senki más nem ismeri, mint a feltaláló és készítő s épen azért, mert a titkot soha senkire se bízta, hanem minden egyes készítményt maga állít elő, a Margit-Crème mindig egyforma, annak kidolgozása a leggondosabb, tehát hatása is rögtöni és biztos. — Óvakodjunk tehát arcunkat mindenféleképpen kezegetni és használjunk oly szert, melyet angol, amerikai és francia hírneves orvosok is ajánlanak, mint egyedül biztos és ártalmatlan szert az arc szépítésére és a szépség megőrzésére. — Ez a világhírű szépségkészítmény a Földes-féle Margit-Crème, mely már 4-5 napi használat után teljesen átalakítja az arc bőrét, eltünteti a szepelőket, májfoltokat, kiütéseket, bőrtápkat, mitesszert, arc- és kézvérséget. Az arc ideális szép, tiszta és ifjú lesz s amellet a Margit-Crème teljesen ártalmatlan.

Egy tégely ára 1 korona, Margit-szappan 70 fillér és Margit powder (fehér, rózsás és crème színben) 1 K. 20 fillér. — Ezen szerek mindegyike külön is használható. — A Földes-féle Margit-Crème kapható a világ minden nagyobb gyógyszerárán, ahol pedig raktáron nem volna, tessék egyenesen a készítőnek így címezni: Földes Kelemen gyógyszerész, Arad. — Főraktár Ujvidéken: Grossinger Károly, Plavics Gábor, Vuits János gyógyszerész. és Klein Oszkár droguistánál. 1-10.

Szives tudomásul.

Van szerencsém a tisztelt közönségnek tudomására hozni, hogy márc. hó 1-től Ujvidéken mint kőműves-mester önállósítottam magamat és becses figyelmükbe ajánlom, hogy 18 évig Budapesten mint építőmunkavezető sok nagy lakház és gyárépítésnél ily minőségben működtem, a Rabitz-féle rendszert teljesen elsajátítottam s ezért ily munkákkal való megbízásáért esedezem.

Az esetleges megbízásokat a legnagyobb szakértelemmel és megalégedésükre végzem. Ujvidék, 1908. március hó 4.

Mély tisztelettel
CZOCZEK NÁNDOR,
kőműves-mester
Vásár-utca 17. szám alatt.

BUDAI KIRÁLY KESERŰVIZ

elsőrangú hashajtó
Kapható minden fűszerkereskedésben. Rendelőseknek eleget tesz az

Erzsébet-sósfürdő forrása

Budapest - Kelenföld: Telefon 40-84.

Női bajok, aranyér, köszvény.

alhasi bántalmak, ált. vérbőség, májbajok és túlságos elhízás ellen páratlan hatással bír

otthoni használatra az

ERZSÉBET-SÓ,

mely 1 kg. dobozokban kapható drogériákban, gyógytárakban és nagyobb fűszerkereskedésekben. Vidéki rendeléseknek pontosan eleget tesz az

ERZSÉBET-SÓSFÜRDŐ igazgatósága

Budapest - Kelenföld. Telefon 40-84.

10-14

Szöllő birtokosok

figyelmébe ajánljuk 5 és 6 hegyezett, hasított tölgyfakaróinkat, ugyasziúten 5 lucfenyőkaróinkat jutányos árban.

Ernst János és Roth
fakereskedők, Ujvidék.

4-10

A legjobb kutyalepény

Fattinger kutyalepénye,

mely minden enemi tápszerek közül a legjobb alkatórészeket és táperőt birja. 50 kg. 23 kor. — 5 kg. portomentesen 3-20 korona.

Fattinger Puppy-féle bisquit

fiatal kutyák számára 50 kg. 26 kor. — 5 kg. portóm. 3-50 kor. Prospektust ingyen küld

Fattinger szab. kutyalepény- és baromfi tápszerez gyára W. Neustadt.

250 felüli első díjak.

Fattinger tápszerez állatorvosi ellenőrzés

2-26 alatt állnak.

Fillér 4 Fillér

A NAGYMOSÁS!

ha ruha kékítéshez szabadalmazott

URANOS PASZTILLAT használ!

Patyolat fehér lesz a fehérenemű!
Foltot vagy csíkot nem csinál!
Ártalmatlan, mert savmentes!
Gyorsan, teljesen oldódik a vízben.

URANOS-pasztilla csak 4 fillér

és egy mosáshoz elég!

Minden drogériában és jobb fűszerüzletben kapható:

Mintadobozt = 10 drb pasztilla = 40 fillér

beküldése ellenében (bélyegekben is) küldenek:

HOCHSINGER TESTVÉREK

vegyészeti gyár, Budapest, VI. kerület.

Ujvidéken: Nerváth Károly, Nenadovich Sándor és Ziegler Ferenc urak.

8-26

858. szám.
kapt. 1908.

Pályázati hirdetés!

Ujvidék szab. kir. városában özv. Kubanik Teréz kéményseprőmester lemondásával f. évi május hó elsején üresedésbe jövő második kéményseprési munkakertület betöltésére alulírott rendőrkapitányság mint elsőfoku iparhatóság ezennel pályázatot hirdet.

A kellően felszerelt kérvények, melyekhez folyamodó erkölcsi, valamint eddigi foglalkozását igazoló bizonyítványok csatolandók, legkésőbb f. évi április hó 1-én déli 12 óráig alulírott rendőrkapitányság mint elsőfoku iparhatósághoz nyújtandók be.

Ujvidék szab. kir. város rendőrkapitányi hivatala mint elsőfoku iparhatóság 1908. évi március hó 2-án.

Dr. Demetrovits,
főkapitány.

Gyönyörű Lakodalmi és alkalmi ajándékok

Argentor ezüst és Chinaezüstből,
továbbá valódi ezüst aranyárú stb. stb.
legjutányosabban kapható

Krausz Samu,

órá-, ókszerész és látszerész, nőt,

Ujvidék, Főtér az ujonnan épült
WAGNER TESTVÉREK-féle házban.
OCCASIO!! OCCASIO!!

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, miszerint a régi üzletemből származó Argentor-ezüst és China-ezüst árút, továbbá valódi ezüst, arany és látszer árukat stb. mostantól kezdve

Mélyen leszállított áron
adom el, ezen tárgyak alig fele
árban lesznek mostan eladva,
mint azelőtt.

Ilyen tárgyak az olcsó árakkal megjelölve ki-
rakatomban is láthatók.

Női- és férfi-divatüzlet!

Van szerencsém legalázatosabban értesíteni a nagyérdemű közönséget, hogy a helybeli piacon, Főutca 3. szám alatt (azelőtt Mogán-féle üzlet) egy

női- és férfi-divatüzletet

nyitottam és bátorodom a t. vevőimnek a legújabb izlés szerint berendezett nagy raktáromat legmelegebben ajánlani.

Üzletemben tartom a legizlésebb és legelegánsabb tárgyakat női szoknyákban és egész ruhákban, mind a legújabb szabás szerint, divatos angol és francia szövetekből és vásznakból.

Különösen bátor vagyok figyelmeztetni nagy választékomra női bluzokban, még pedig: selyem-, szövet-, zephir-, vászon- és ballisztából a legdivatosabb façon és a legelegánsabb izlés szerint.

Kiszolgálásom pontos lesz és nagyon előzékeny, szigorúan szerényen mérsékelt árak mellett.

Legalázatosabban kérem, méltóztassék engem meglátogatni.

Kiváló tisztelettel

Momirovits P. N.

148

Eladó vendéglő.

Pétevárad (vár) főutca 31. sz. alatti

„FEHÉR HAJÓ“

című jó forgalmu vendéglő összes felszereléssel és berendezéssel — családi viszonyok miatt — előnyös feltételek mellett eladó.

Utazó,

ki a német és magyar nyelvet szóban és írásban bírja, intelligens fellépésű, üzletben felvétetik.

Vranits és Tausch
templomi felszerelések üzlete.
Ujvidék, Duna-utca, 15.

4-6

Csak „Sioulia“ névvel ellátott üvegek valódiak	A Málnás SICULIA ferrásvíz.	A legjobb gyógy- és asztali üditővíz.
A gyomorégést azonnal megszünteti.		A gőgo, terek, tüdő, gyomor, hél, vese,
Páratlan nyálkoldó és étvágy- gerjesztő.		hólyag-hurutos bántalmaknál föllumulhatat- lan.
Magyarországi főraktár: BRÁZAY KÁLMÁN Budapest, József-körút 37. Telefon 59-46. Ujvidéken: WAGNER TESTVÉREK.		
A sós savanyu vizek királya	7-26	Kapható minden gyógyszertár- drogéria és áru- kereskedésben.

LOKER VILMOS

Szakképzett mű- és látszerész.
UJVIDÉK, FŐ-UTCA 20. SZÁM.
Egyedüli szaküzlet.

Aki a szemét védeni akarja. Aki jól akar látni.
Aki jó szemüveget vagy civikert akar venni: az forduljon

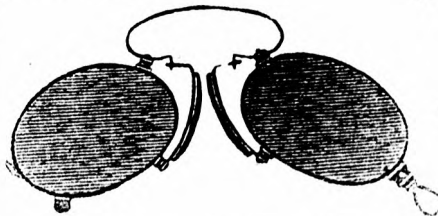
LOKER VILMOS, szakképzett optikus és mechanikushoz
Ujvidék, Fő-utca 20. szám.

Ahol a szemek a legújabb apparátus segítségével szakszerűen megvizsgáltatnak. Csakis a legfinomabb kristályüveggel ellátott szemüveget szolgáltatok ki.

Jó minőség, olcsó árak.

Villanyos házi osongó berendezés és évi
karbantartás, jutányos árak.

Gramophon és lemezek, csakis első-
rendű gyártmányok.

Főüzlet Ferenc József-tér 3. szám.

WAGNER TESTVÉREK, UJVIDÉK.

Főtér, saját ház Pazar berendezés, látványosság. Telefon 105.

Fűszer, csemege, sajt, saját termésű bor, liqueur, pezsgő, déligyümölcs, tea, rum, conservek, bonbonok, gyümölcs, vadak, hideg felvágott, francia hizott poulard csirke, ásványvíz a legnagyobb választék és legfinomabb minőségben a lehető legolcsóbb árakon.

Ozsonnák és jourok részére hideg plattnik diszes elkészítését elvállaljuk.

Telefon rendelések azonnal eszközöltetnek.

Mauthner-féle

főzelék vetemény és virág magvak
megérkeztek, csiraképeségükért
jótállunk.

Kékkő- raffia háncs, ojtó-gummi és egyéb gazdasági cikk csakis legjobb minőségben, de legolcsóbb árban.

Vidéki rendeléseket ingyen csomagolásban a beérkezési napon adunk postára.

Kérjük üzletünk meglátogatását, akár vétel nélkül is.

Fiókiüzlet: II. Rákóczi Ferenc-utca.

Számos éremmel kitüntetett szilvoriúm.

Szöllőbirtok Kameniczán.